

ÓVATOSAN A VÁLSÁGKEZELŐ LÉPÉSEKKEL!

Az egészségügyi krízis okozta pánikhelyzetben vállalkozások vezetői könnyen késztetést érezhetnek néhány „nyilvánvalónak tűnő” jogi vagy üzleti lépés megtételére. Ezen lépések azonban sokszor hordoznak magukban komolyabb jogi kockázatokat, nem árt ezért azokkal óvatosan bánni.

1. Vis maior, lehetetlenülés – nem az, aminek látszik

Az utóbbi időszak egyik legtöbbször emlegetett hivatkozása a „vis maior” – vagyis elháríthatatlan külső ok, ami a közgondolkodásban sokszor a fizetési kötelezettség megtagadásának vagy a szerződés felmondásának indokaként jelenik meg. A másik naponta hallott jogi kifejezés a „lehetetlenülés”, mint ami mentesíthet a kötelezettségeink alól ha nem vagyunk képesek teljesíteni.

A Polgári Törvénykönyv ugyanakkor egyáltalán nem ismeri a „vis maior”-t mint hivatkozási alapot a teljesítés megtagadására, a lehetetlenülés pedig csak a szerződés megszűnésének egy speciális esete. A jogszabályok valójában csak rendkívül szűk körben adnak lehetőséget arra, hogy jogszerűen ne tegyünk eleget egy szerződéses kötelezettségünknek, vagy megalapozottan követeljük egy hosszútávú megállapodás feltételeinek módosítását.

Emiatt, reménykedve abban is, hogy a mostani veszélyhelyzet egy átmeneti állapot, sokkal inkább érdemes abban gondolkodni, hogy egy hosszútávú szerződést hogyan tudunk partnerünkkel egyeztetve átmenetileg módosítani, mintsem egyoldalú és jogilag kifogásolható lépéseket fontolgatni.

2. Kezeljük körültekintéssel munkaszerződéseinket

Több vállalkozás érezheti most észszerű lépésnek, hogy a munkavállalóit vagy azok egy részét elbocsássa. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy a munkáltatói felmondás és a csoportos létszámleépítés szabályai a krízishelyzetben sem változtak. Ezért minden ilyen intézkedés, ha nincsen megfelelően alátámasztva, magában hordozza egy jogvita veszélyét.

Felmondás helyett érdemes lehet alternatív megoldásokkal csökkenteni a bérköltségeket. Ezekre egyrészt a napokban megjelent kormányrendeletek nagyon tág jogi lehetőségeket biztosítanak. Másrészt a jelen helyzetben üzletileg is könnyebb a munkavállalókkal olyan megoldásokban megállapodni, amelyek korábban meglepőnek tűntek volna. Nem mellesleg ezzel növelhetjük a munkavállalóink lojalitását és lecsökkenthetjük a termelés újraindításakor felmerülő toborzási költségeket.

3. Legyünk óvatosak a vagyonkivonással, vagy cégeladással

Egy fizetéseképtelenségi helyzetben valószínűleg sok cégtulajdonosban felmerül a gondolat, hogy a vállalkozás értékes vagyontárgyait hogyan lehetne kimenekíteni a „süllyedő hajóból”. Ennek dokumentálására számos, a legalitás határát súroló megoldás kering a gyakorlatban.

Legyünk ezért tudatában, hogy ha a vállalkozásunk már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben van, akkor minden ilyen vagyonkivonás jogellenesnek minősülhet. Egy esetleges felszámolási eljárás esetén a felszámolónak kifejezetten széles jogkör áll a rendelkezésére, hogy az ezen ügyleteket megtámadja. Arról nem is beszélve, hogy egy jogellenes vagyonkimentés könnyen bűncselekménynek is minősülhet. Érdemes lehet ezért ebben a helyzetben is inkább üzleti partnerünkkel tárgyalást kezdeményezni, mintsem egyoldalúan cselekedni.

Sokszor nem oldja meg a problémáinkat az sem, ha a fizetéseképtelen helyzetben gyorsan túlradunk a cégünkön. Az eladó többségi tulajdonos ugyanis később, egy felszámolás esetén, teljes vagyonával lehet felelős azokért a tartozásokért, amiket a cég vagyona nem fedezett.

4. Hitelmoratórium: nem minden arany, ami fénylik

A március 18-i kormányrendelet hitelmoratóriumot biztosított; a hitel- és kölcsönszerződésekből, valamint pénzügyi lízingszerződésekből eredő tőke-, kamat- vagy díjfizetési kötelezettségek 2020.

december 31-ig nem esedékesek. De biztos, hogy jól járunk a moratóriummal?

Nem árt itt sem az óvatosság. A meg nem fizetett tőke-, kamat- és díjösszegek ugyanis a moratórium lejártát követően visszafizetendőek, tehát nem elengedésről, hanem időszakos kedvezményről van szó. Mivel a lejárt összegek kezelése jelenleg nem ismert, az esedékes hitelrészletek meg nem fizetése egy későbbi hosszabb törlesztési időszak vagy egy eltérő törlesztési profil miatt egyes adósok számára kifejezetten hátrányos is lehet. Ilyen esetekben érdemes lehet ezért a finanszírozó banknak megküldött nyilatkozattal kérni a hiteltörlesztés eredeti szerződés szerinti visszaállítását.

5. Ne mulasszuk el befizetni az adót

Az utóbbi napokban nagyon sok félreérthető magyarázat született azzal kapcsolatban, hogy be kell-e fizetni az adókat. Ez abból fakadt, hogy az egyik „válságrendelet” szerint az annak hatálybalépése napján folyamatban lévő adóvégrehajtások szünetelnek. Ez azonban nem több annál, mint aminek látszik: a március 24-én folyamatban volt adóvégrehajtások szünetelnek. Aki tehát bármely adóját ezt követően nem fizeti be, az ellen az adóvégrehajtás éppen úgy megindul mint korábban is. Gondoljunk is csak bele: a hamarosan amúgy is lyukacsossá váló költségvetés nem teheti meg, hogy nem szedi be az adókat!

Ha mindezek mellett mégsem tudjuk a jelen körülmények között a fizetendő adót kigazdálkodni, részletfizetést vagy halasztást érdemes kérni. Ezeket a kérelmeket az adóhatóság most a szokásosnál méltányosabban ítéli meg.